

De post tijdens de Eerste Wereldoorlog in Weert en omgeving

Peter Raetsen

De verzameling wil een indruk geven van het postale gebeuren in Weert en omgeving in Nederlands Limburg, Noord Brabant en Belgisch Limburg tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Indeling:

- Inleiding en indeling.
- Korte geschiedenis van het ontstaan van de eerste Wereldoorlog.
- Landkaart met steden en dorpen in de regio Weert in Nederlands Limburg, Noord Brabant en Belgisch Limburg. Ter verduidelijking van de getoonde poststukken.
- Militaire post van en naar Weert in Nederlands Limburg.
- Militaire post verzonden en ontvangen uit de regio Weert in Nederlands Limburg en Noord Brabant.
- Particuliere post tijdens de Eerste Wereldoorlog van en naar Weert en de regio in Nederlands Limburg en Noord Brabant.
- Duitse militaire post in Belgisch Limburg in de regio Weert.
- Particuliere post in Belgisch Limburg in de regio Weert.
- Smokkelpost, brieven verzonden naar bezet Belgisch Limburg via tussenpersonen (uit Stramproy, Neeritter en Dorplein) in de regio Weert.

Geraadpleegde Literatuur:

- Catalogus Postzegels op Brief. *H.Buitenkamp E.Müller.*
- Geschiedenis van de Nederlandse Veldpost. *Interne.*
- Weert en het einde van W.O.I. *J.Henkens.*
- Nederlandse postcensuur in de eerste Wereldoorlog. *J.Dehé F.Simons.*
- Le courrier des militaires Belges internés aux Payes-Bas et en Suisse 1914 – 1919. *R.Silverberg.*
- De dodendraad aan de grens te Kinrooi. *L.Wolters H. Van Eygen.*
- Utrecht en de post. *M. van Dort.*

Poststukken: Peter Raetsen.

De post tijdens de Eerste Wereldoorlog in Weert en omgeving

Korte geschiedenis van het ontstaan van de Eerste Wereldoorlog

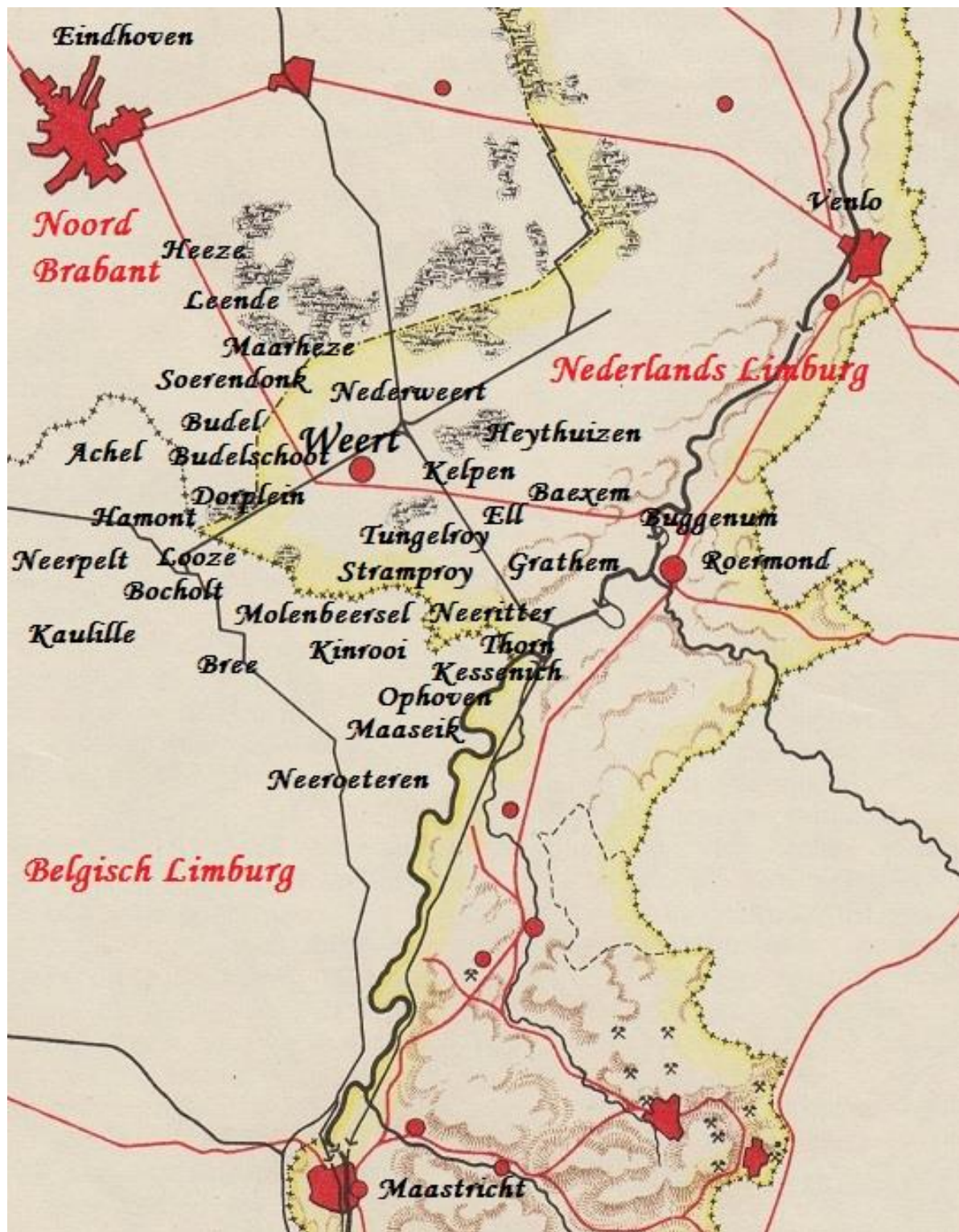
De Eerste Wereldoorlog werd vooral in Europa gevoerd. De oorlog werd een Wereldoorlog omdat er troepen aan meededen die vanuit de Engelse en Franse koloniën kwamen. En het Ottomaanse Rijk zich aansloot bij de Centrale. En omdat er gevechten plaats vonden in Afrika en het Midden - Oosten. Bovendien deden vanaf 1917 de Verenigde Staten mee aan de oorlog. De oorlog ging tussen de Centrale Mogendheden, Oostenrijk – Hongarije, het Ottomaanse Rijk, Duitsland, en de Triple Entente, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, en het tsaristische Rusland. Italië stelde zich in eerste instantie neutraal op omdat men het niet eens was met de Duitse plannen met de Balkan. Nederland en België waren neutraal. Na een Duits ultimatum aan België gaf het zijn neutraliteit op en raakte in het conflict betrokken en moest zich tegen de Duitse agressor verdedigen.

Aanleiding tot de Eerste Wereldoorlog was de moord op aartshertog Frans Jozef en zijn vrouw gravin Sophie Chotek in Sarajevo door de Bosnische – Servische nationalist Gavrilo Princip op 28 juni 1914. In het begin van de 20^e eeuw waren er diverse brandhaarden op de wereld. Er waren oorlogen op de Balkan, de Russen waren in oorlog met Japan in 1905. En Engeland had zijn Boerenoorlog in Zuid – Afrika.

Duitsland dat het sterkste landleger ter wereld bezat was er van overtuigd dat een eventuele oorlog in hun voordeel zou eindigen. De meeste nationalistische groeperingen hoopte daarom op een conflict. Oorlog werd algemeen geromantiseerd en, met name door rechtse en nationalistische groepen overal in Europa, gezien als de grote zuiveraar. Door de oorlog zouden verschillende maatschappelijke kwalen zoals werkeloosheid en socialisme zich vanzelf oplossen.

Om een oorlog te beginnen moest men eerst de legers mobiliseren. Deze mobilisatie kostte tijd en geld en konden niet in het geheim worden uitgevoerd. Dit hield in dat men na dat men het leger had gemobiliseerd men de oorlog moest verklaren. Als men hiermee te lang wachten dan gaf men de andere partij de gelegenheid om ook te mobiliseren. De Franse, Belgische en Nederlandse regeringen hebben hun troepen gemobiliseerd na dat men Duitsland zijn troepen zag mobiliseren. De Belgische en Nederlandse regeringen deden dit om hun grenzen te bewaken want ze waren immers neutraal.

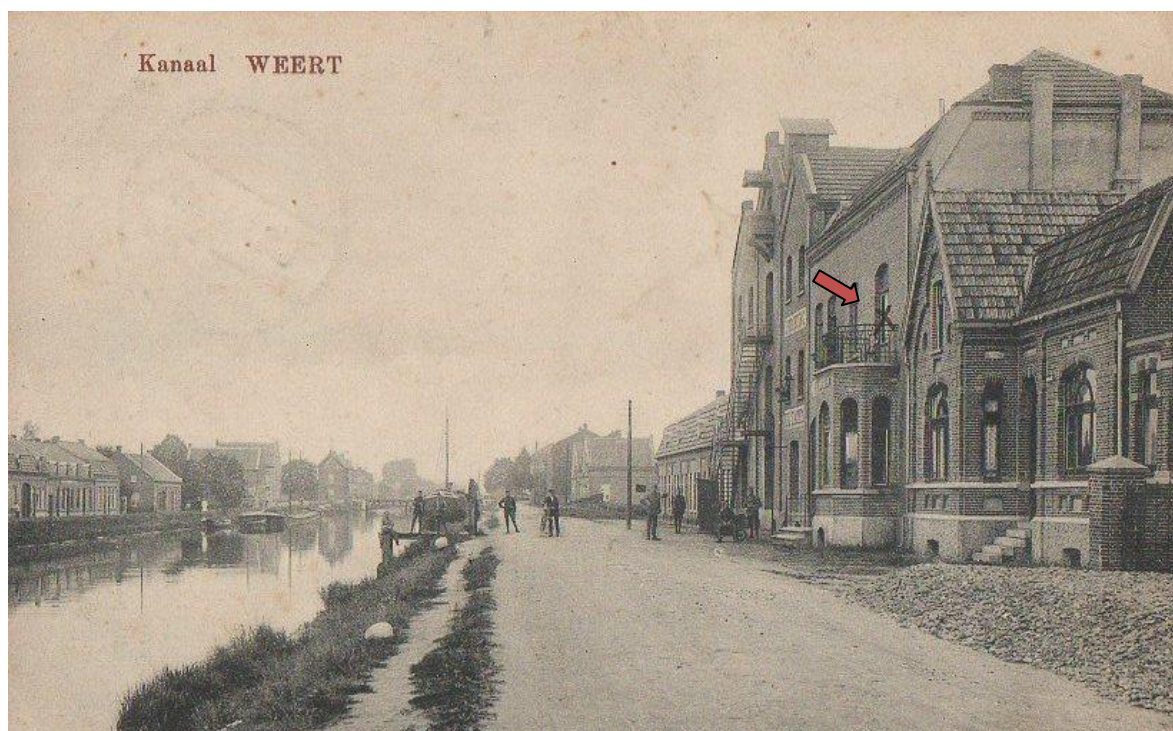
Op 28 juli 1914 verklaarde Oostenrijk – Hongarije aan Servië de oorlog. Op 1 augustus 1914 Duitsland aan Rusland en op 3 augustus Duitsland aan Frankrijk. Op 1 augustus valt Duitsland Luxemburg binnen zonder oorlogsverklaring en op 4 augustus valt het België binnen zonder verklaring. België had Duitsland een vrije doortocht geweigerd omdat het neutraal was. De Eerste Wereldoorlog zou duren tot 11 november 1918.

Landkaart van Nedelands Limburg, Noord Brabant
en Belgisch Limburg

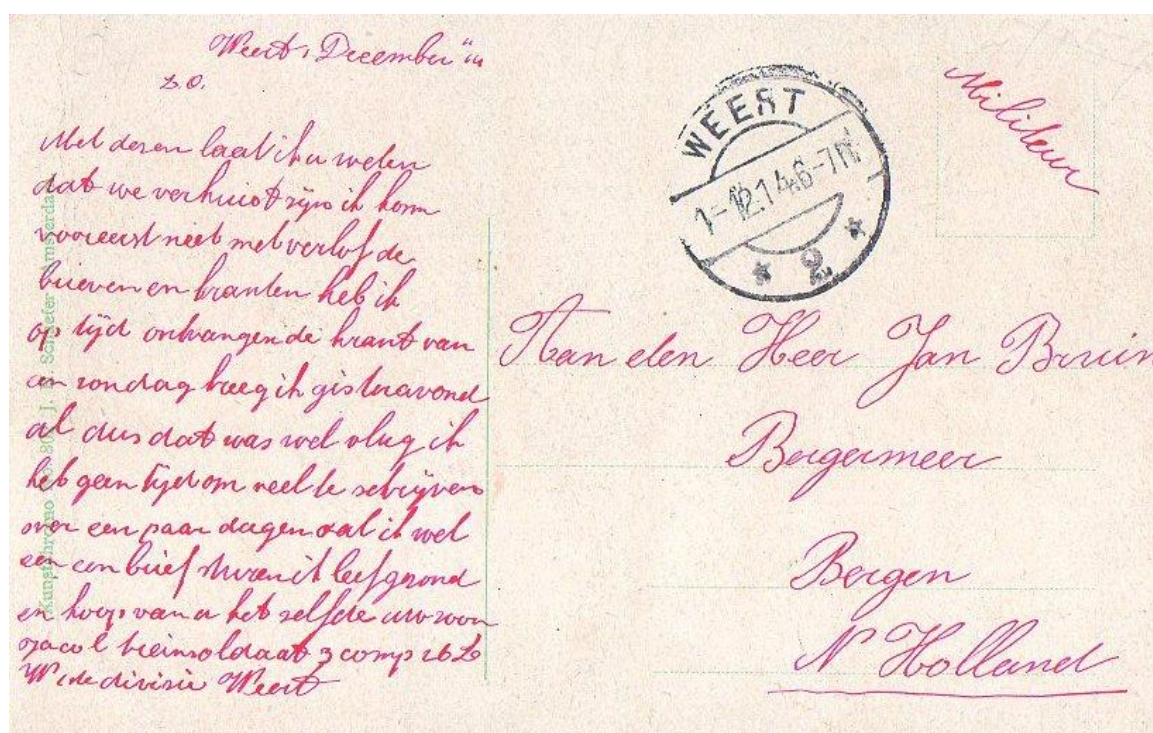
Militaire post van en naar Weert

Als eind juli 1914 de oorlogsberichten steeds verontrustender worden gaat ook het neutrale Nederland op 30 juli 1914 zijn leger mobiliseren. Men ging de landweer – grenswacht en de kustwacht onder de wapenen roepen. Op 31 juli werd bij Kon. Besluit de Luitenant – Generaal C.J. Snijders chef van de Generale Staf, benoemd tot Opperbevelhebber van de Land – en Zeemacht. Dat het mobiliseren van de troepen een reusachtige omvang had voor die dagen blijkt wel uit de aantallen van personen en goederen die vervoerd moesten worden door heel het land. 178.000 militairen, 6500 paarden en 400 kanonnen en voertuigen. Nederlands Limburg is de provincie met het meeste aantal kilometers aan grens. Deze grens moest dus bewaakt worden en men is in diverse plaatsen aan deze grens gestart met het maken of verwerven van gebouwen waar me deze militairen en goederen kon onderbrengen. In Weert heeft men de meelmolen van Jan Hendriks (Bolle Jan) gehuurd. Hierin werden de divers militaire onderdelen en hun leiding ondergebracht. In de stad Weert en omliggende dorpen werden bij particulieren Officieren en soldaten ingekwartierd. Al deze militairen die in Weert en omgeving lagen kwamen uit heel Nederland en schreven – en ontvingen regelmatig post van hun familie, vrienden en vriendinnen. Op de volgende bladen laat ik u een aantal poststukken zien die van en naar Weert zijn verstuurd door militairen of familie uit Nederland en bezet België.

Prentbriefkaart van de Meelmolen van Jan Hendriks alias Bolle Jan aan de Zuid - Willemsvaart. Op de onverharde weg zien we een zestal militairen in uniform poseren voor de fotograaf. De verzender van de prentbriefkaart heeft rechts op de kaart een kruisje gezet, om aan te geven dat daar zijn huidig kwartier is. Het is een van de kantoorlokalen van de meelfabriek.

In 1914 hadden alle Nederlandse militairen portvrijdom. Men kon binnen Nederland brieven en kaarten versturen zonder dat men deze moest frankeren. Als men brieven of kaarten aangetekend of expres wilde versturen moest men alleen het aanteken – expresrecht betalen. Men moest wel rechts boven vermelden zijn naam en dat men militair was. Ook familie of vrienden die een bericht wilde versturen aan een militair hadden portvrijdom. In de loop van 1915 verviel het recht van portvrijdom voor militairen met de rang van officier en hoger. Dit gold ook voor brieven en kaarten van familie en vrienden aan officieren. Alleen als officieren brieven of kaarten verzonden uit hoofde van zijn functie had men wel portvrijdom.

Prentbriefkaart vanuit Weert naar Bergen in Noord Holland van 1 december 1914. De afzender laat zijn familie weten dat hij is overgeplaatst naar Weert. Hij eindigt zijn schrijven met: uw zoon Jacob TREINSOLDAAT 3^e comp. Weert.

Tarief: Portvrijdom militair.

Stempel: Typenrader langebalkstempel nummer 2 van Weert met Arabische maandcijfers. Dit stempel nummer 2 zien we op 95 % van de brieven en kaarten die uit Weert verzonden zijn tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Prentbriefkaart van Hubert Aspers uit Weert van 26 november 1914, naar zijn broer militair Martinus Aspers die gelegerd was in Eden.

Tarief: Portvrijdom prentbriefkaart naar een militair.

Prentbriefkaart van 9 mei 1915 van een korporaal vanuit Weert naar Hardegarij bij Leeuwarden.

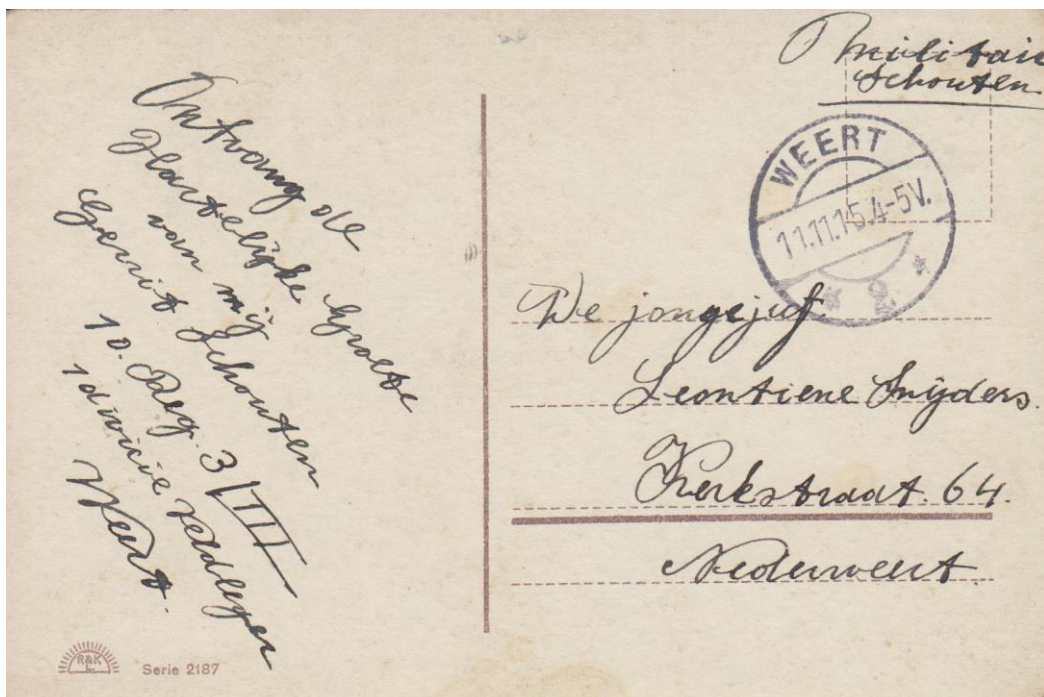
Tarief: Portvrijdom militair.

De twee onderstaande prentbriefkaarten zijn op 11 november 1915 naar het zelfde adres verzonden. De ontvanger van deze kaarten woonde in de kerkstraat in Nederweert.

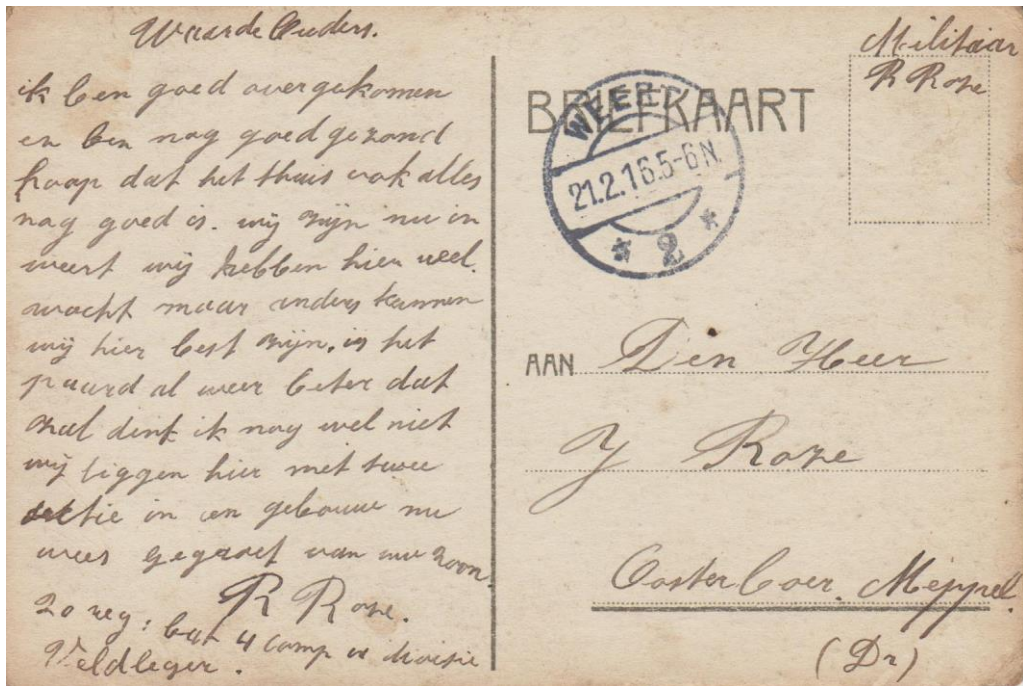
Prentbriefkaart van Weert naar Nederweert van 11 november 1914. De afzender schrijft dat hij waarschijnlijk zondag naar Nederweert komt en nu gaat kaarten met drie vrienden in de fabriek van Bolle Jan.

Tarief: Portvrijdom militair.

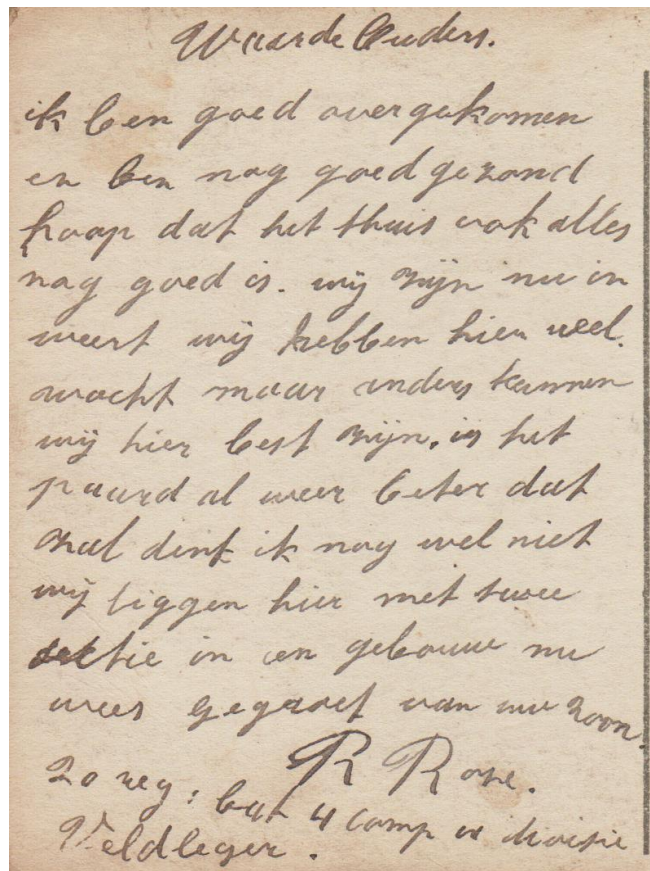
Prentbriefkaart van Weert naar Nederweert van 11 november 1914.

Tarief: Portvrijdom militair.

Prentbriefkaart van militair R. Roze vanuit Weert naar zijn ouders te Oosterboer bij Meppel van 21 februari 1914

Tarief: Portvrijdom militair.

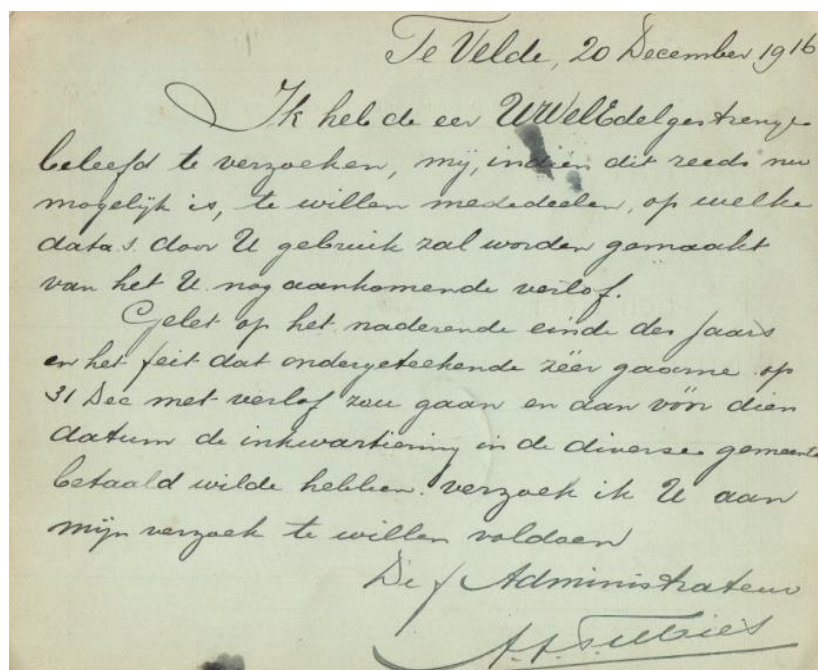
Dat men elkaar niet veel te vertellen had blijkt wel uit de tekst.

De onderstaande Dienstkaart is verzonden aan de Officier van de censuur in Weert de Res. 1^e luitenant Sprengers.

Dienstbriefkaart van de Commandant van de censuur naar de Res. 1^e Luitenant van het censuurbureau van Weert. Met de vraag wanneer hij zijn verlofdagen opneemt, daar de Commandant zelf met de feestdagen in december zijn dagen wil opnemen. De dienstkaart was vrij van port. De Commandant had voor dienstpost portvrijdom.

Stempel: Treinblokstempel Eindhoven – Reuzel van 20 oktober 1916 2^e trein.

Kopie van de achterzijde van de Dienstkaart.

De onderstaande briefkaarten zijn verzonden door de Officier van de censuur in Weert de Res. 1^e Luitenant Sprengers.

Briefkaart met betaald antwoord vanuit Weert naar Breda van 13 augustus 1917. De briefkaart is verzonden door de Officier van de censuur Res. 1^e Luitenant Sprengers naar zijn moeder. Er is een briefkaart voor het buitenland gebruikt tarief 5 cent. Waarom er 19 cent extra is geplakt is mij niet duidelijk. Was hij of zijn moeder postzegelverzamelaar?.

Stempel: Typenrader langebalkstempel Weert nummer 3 met Romeinse maandcijfers.

Briefkaart vanuit Weert via expeditiekantoor Den Bosch naar Breda van 11 april 1917.

Tarief: 3 cent. Officiëren hadden voor privé post geen portvrijdom in 1917.

Stempel: Expeditiekantoor veldpost A van Den Bosch van 11 april 1917.

Stempel: Typenrader Langebalkstempel Weert nummer 1 met Romeinse maandcijfers.

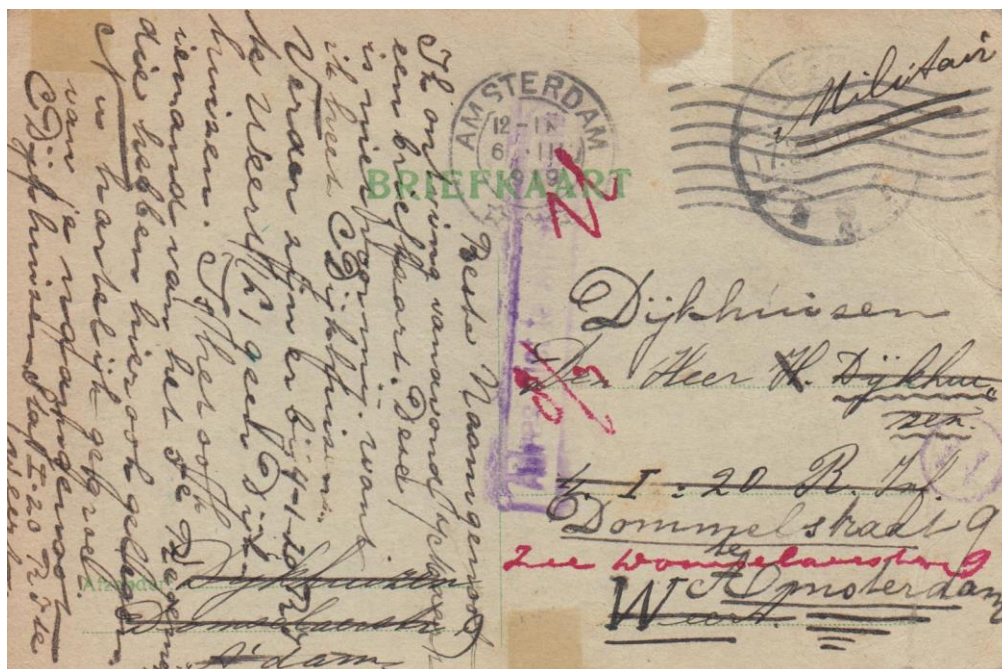

Dienstbriefkaart van de Commandant van de compagnie vanuit Weert naar Nijkerk van 15 maart 1916.

Tarief: Portvrijdom voor dienstbriefkaart.

Achterzijde van de dienstbriefkaart met de mededeling dat militair Salomon van de lichting 1913, 4 dagen verlof krijgt per 14 dagen tot 1 mei. Waarschijnlijk was militair thuis nodig om mee te helpen op de boerderij.

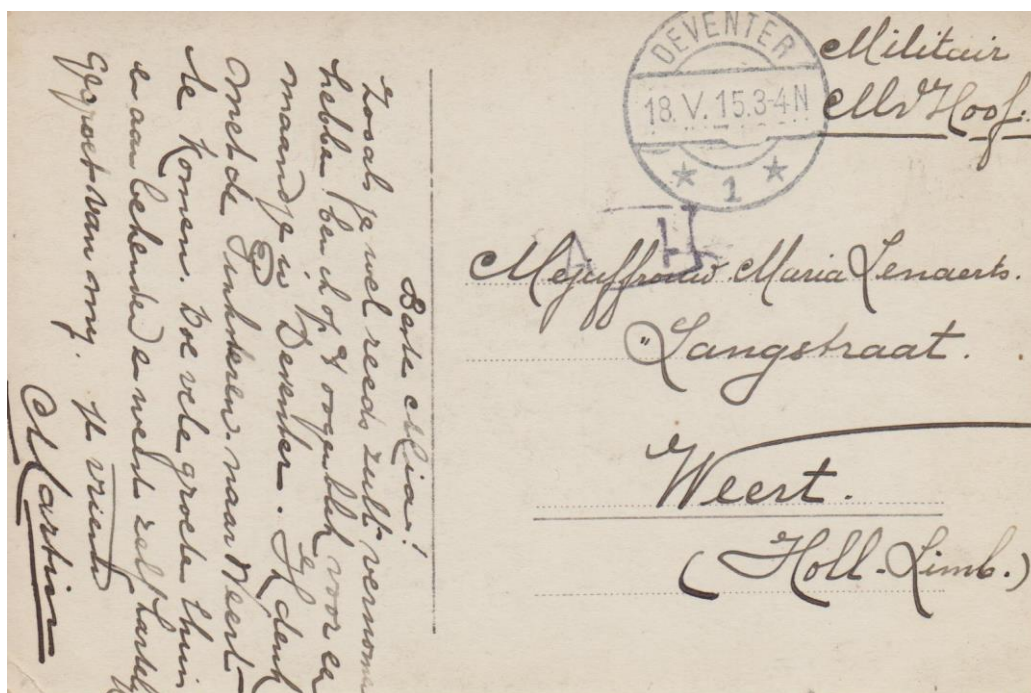
Prentbriefkaart van Amsterdam naar Weert van 6 maart 1919. Deze kaart is vier maanden na het beëindigen van de oorlog naar een militair in Weert gestuurd. De Kaart is bij een naamgenoot bezorgd. Deze heeft de tekst links toegevoegd en de kaart op 17 maart retour afzender in Amsterdam gezonden. Alleen had hij de verkeerde straatnaam op de kaart geschreven, waardoor de kaart in eerste instantie niet was te bezorgen.

Kopie prentbriefkaart. De afzender van de kaart was Dijkhuizen **Dommelaerstraat 9** te Amsterdam en niet Dommelskade 9. De kaart is uiteindelijk toch op het juiste adres terecht gekomen.

Prentbriefkaart van militair Martien van Hoof vanuit Ede naar Weert van 10 oktober 1914. De kaart is verzonden aan Mej. Maria Lenaerts in de Langstraat.

Prentbriefkaart van militair Martien van Hoof vanuit Deventer naar Weert van 18 mei 1915. Op de kaart staat een foto van de onder Officieren van het 3 – III – R.J. Martien schrijft aan Mej. Maria Lenaerts dat hij voor een maand in Deventer is.

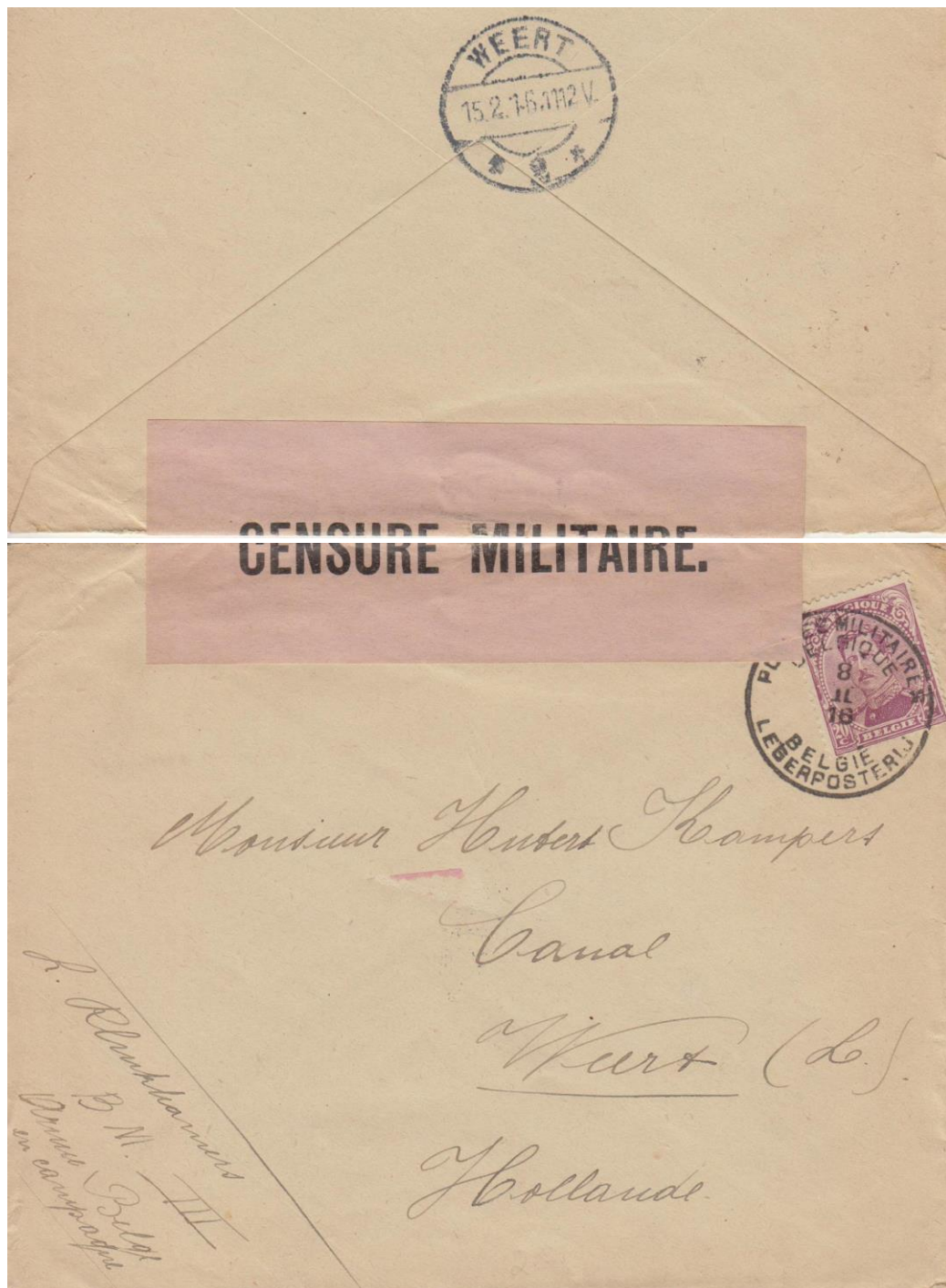
Prentbriefkaart van een militair gelegerd op de legerplaats bij Oldebroek naar Weert van 26 oktober 1916. De kaart is verzonden naar Mej. Liza Stals op de Biest.

Tarief: Portvrijdom militair.

Prentbriefkaart van militair Haenen bij de Militaire Telegraaf Lauwerecht te Utrecht naar Weert van 19 december 1914. De kaart is verzonden naar de familie van den Eijnden Hotel "De Vesper" op de Korenmarkt.

Kopie achterzijde brief met aankomststempel Weert van 15 februari 1916.

Brief van een Belgische militair te velde naar Weert van 8 februari 1916.

Tarief: 20 centime voor een brief vanuit België naar het buitenland. De Belgische militairen hadden alleen portvrijdom voor brieven en briefkaarten binnen België.

*Censuur: Belgische roze censuurstrook met de tekst **CENSURE MILITAIRE.***

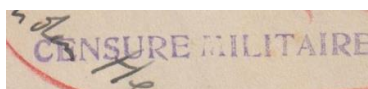

Prentbriefkaart aangetekend van Baarle – Hertog / Baarle - Duc naar J. Grof Officier van gezondheid van het 3^e regiment Huzaren te Weert van 5 juni 1915.

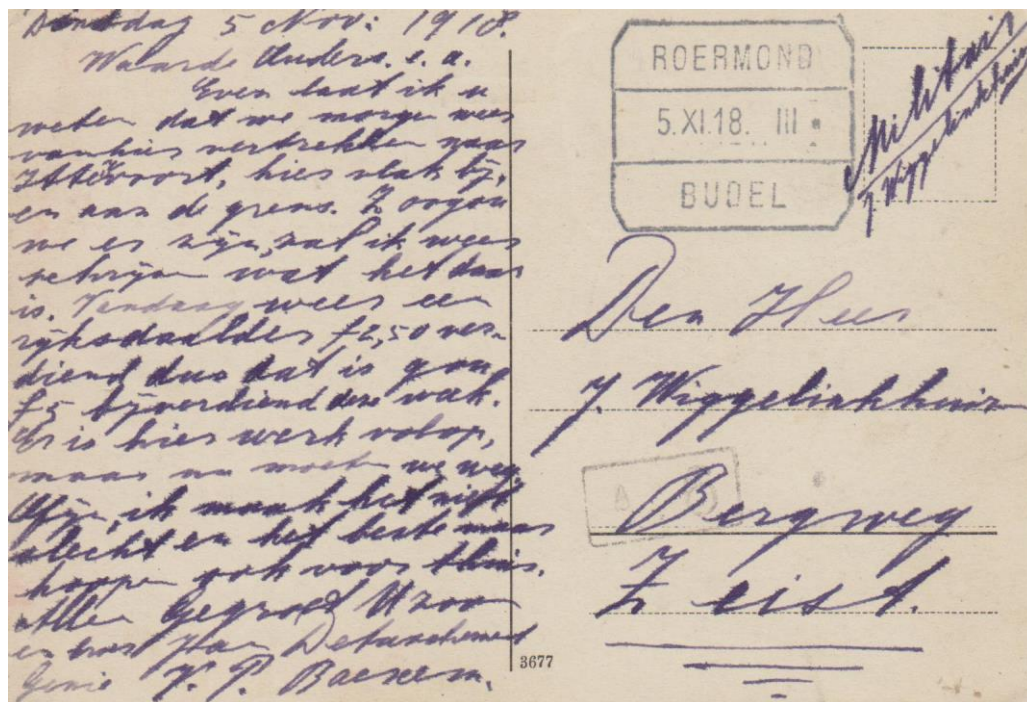
Brief van de Belgische militair Corporaal Jan Stienen te velde naar Weert van 20 december 1915?

Censuur: de brief is door de Belgische censuur gezien en deze plaatste het Belgische censuurstempel **CENSURE MILITAIRE**

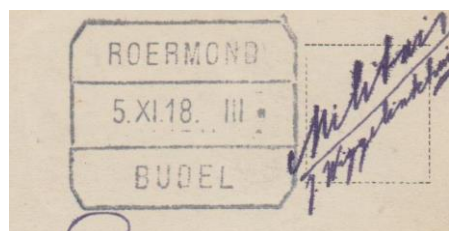
Militaire post verzonden en ontvangen uit de regio Weert in Nederlands Limburg en Noord Brabant

Omdat door de grensregio Weert de Zuid Willemsvaart stroomt en er in deze regio de spoorlijnen Eindhoven – Weert en de IJzeren Rijn lopen waren er in de dorpen in de omgeving ook militairen gestationeerd.

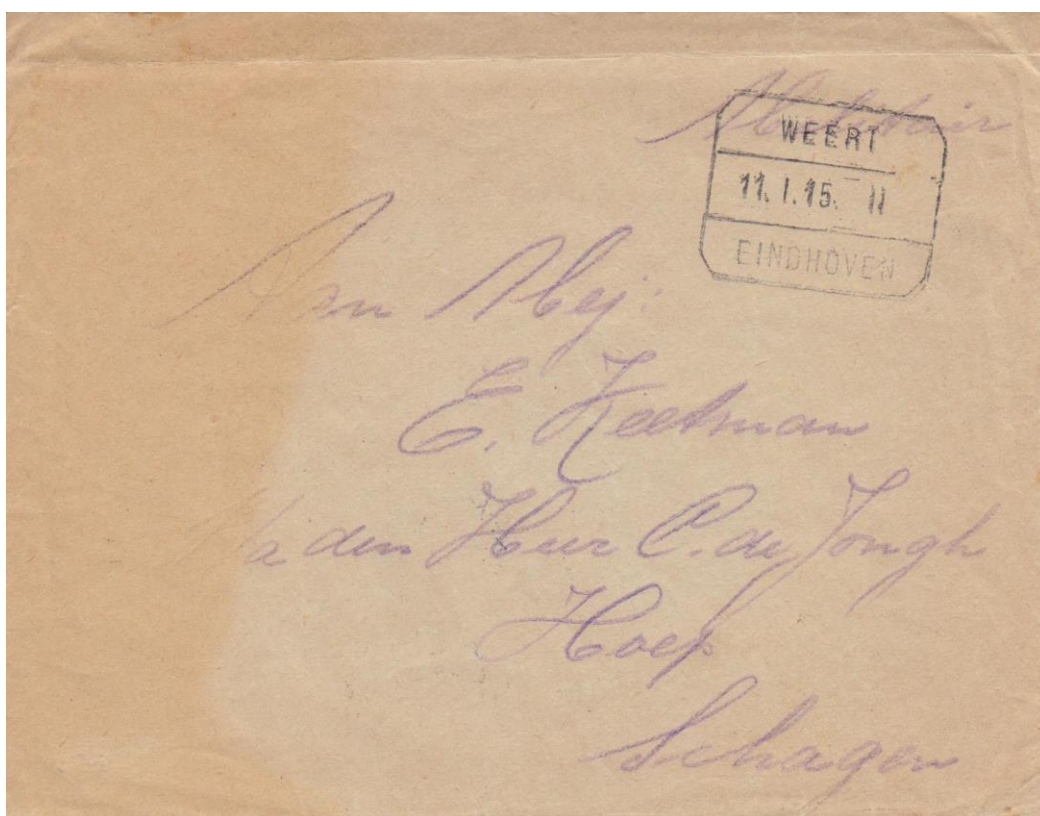
Prentbriefkaart van een militair vanuit Baexem naar Zeist van 5 november 1918. Hij schrijft zijn ouders dat ze morgen weer van huis vertrekken naar Ittervoort hier vlakbij aan de grens. En heeft 2½ gulden bijverdiend. Er is hier werk volop.

Tarief: Portvrijdom militair.

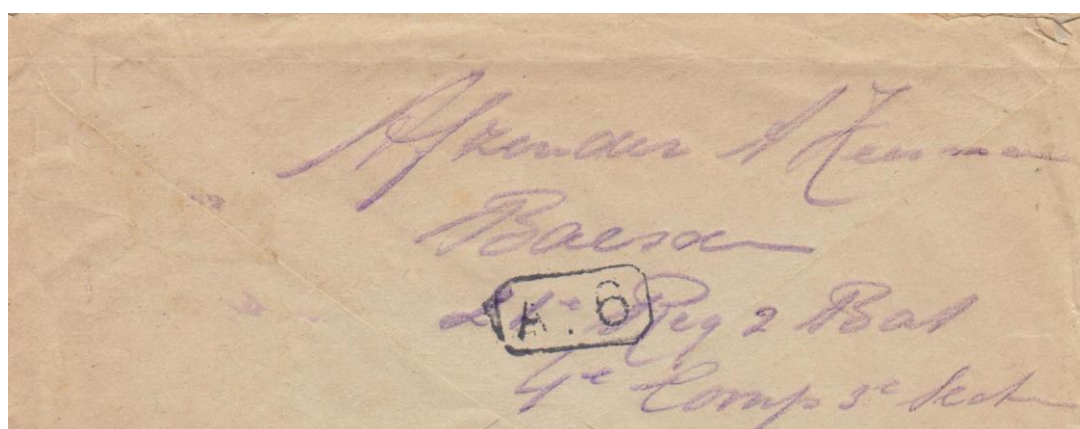
Stempel: Treinblokstempel.

Roermond – Budel van 5, XI. 18 3^e trein.

Brief van een militair vanuit Baexem naar Schagen van 11 januari 1915.

Stempel: Treinblokstempel Weert – Eindhoven van 11. 1. 15 2^e trein.

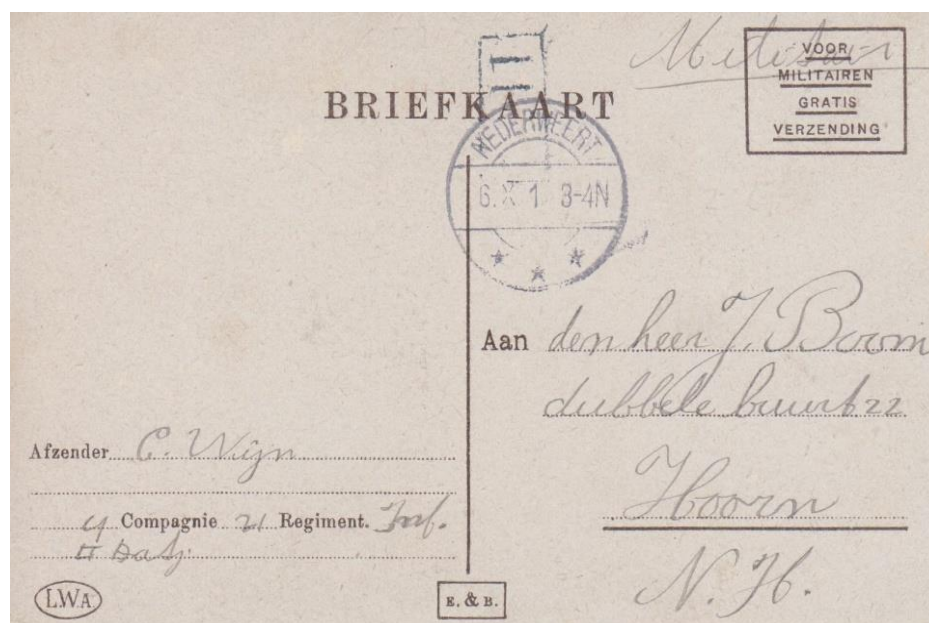
Kopie van de achterzijde van de brief.

Dienstbrief van de Officier van gezondheid te Nederweert naar Dr. L. J. Geselschap te Utrecht van 30 maart 1915.

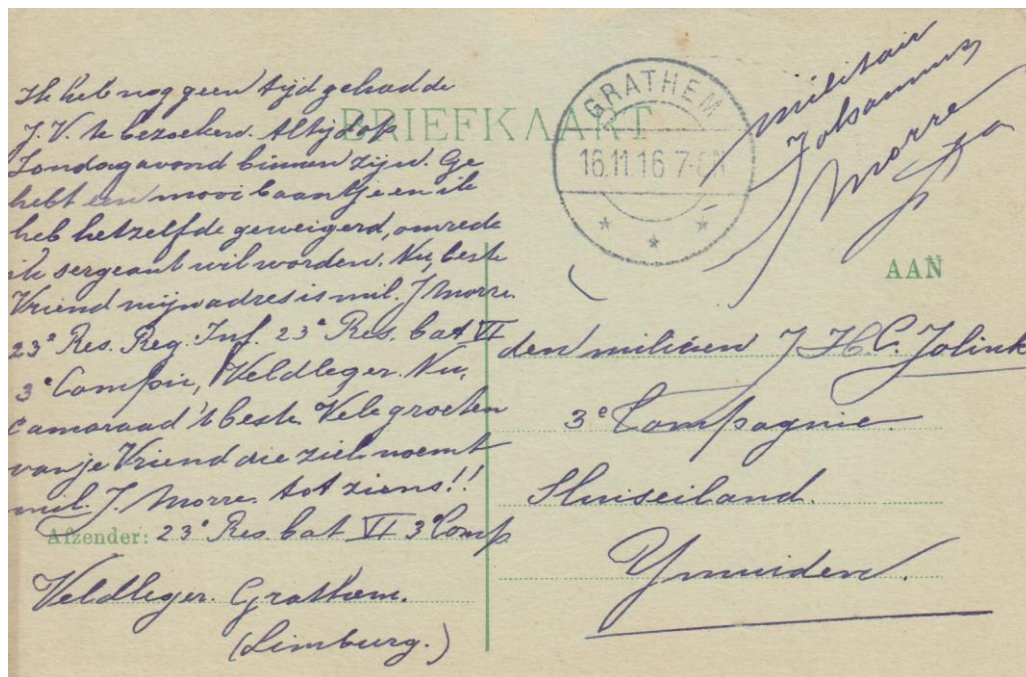
Tarief: Portvrijdom dienstbrief.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Nederweert met Romeinse maandcijfers.

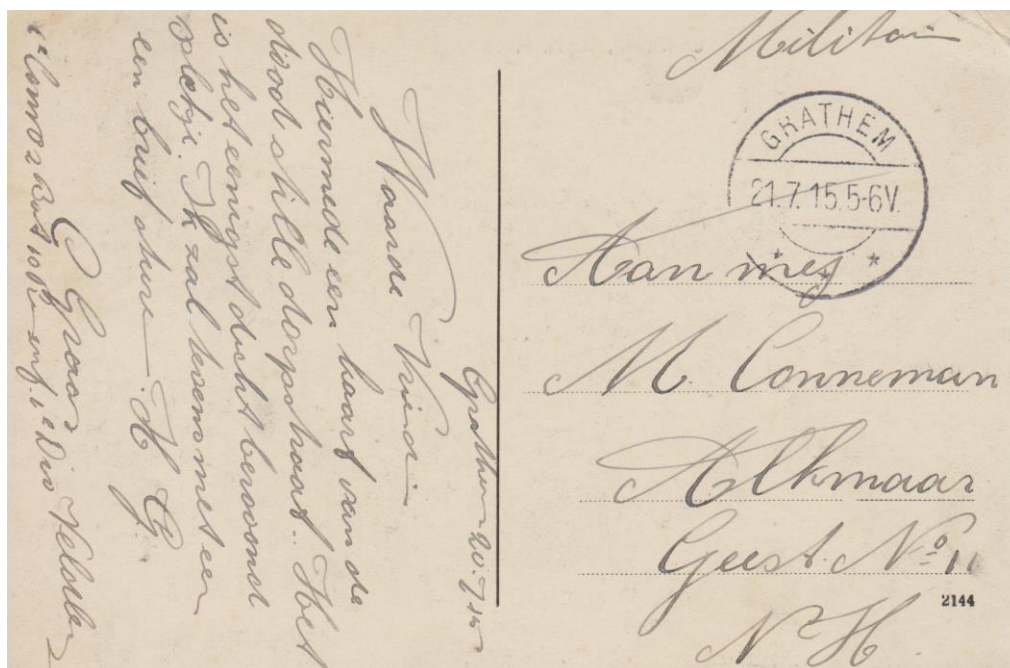
Prentbriefkaart van een militair van Nederweert naar Hoorn van 6 oktober 1915.

Rechtsboven staat op de kaart gedrukt, **VOOR MILITAIRES GRATIS VERZENDING.**

Prentbriefkaart van militair J. Moren vanuit Grathem naar militair J. Jolinck te IJmuiden van 16 november 1916.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Grathem met Arabische maandcijfers.

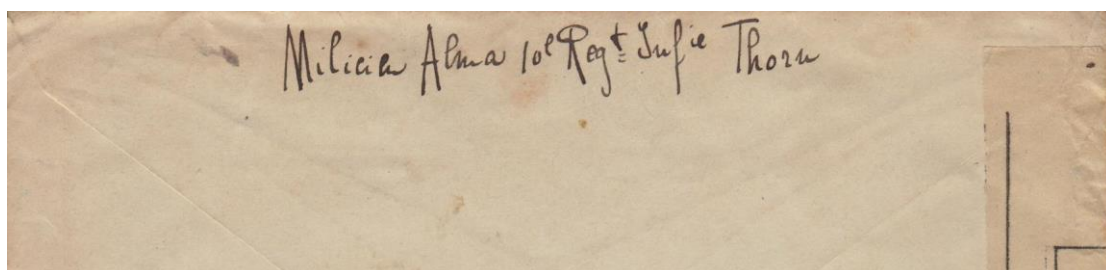
Prentbriefkaart van militair G. Graas vanuit Grathem naar militair N. Conneman te Alkmaar van 21 juli 1915. Graas schrijft: waarde Vrienden, Hiermede een kaart van de dood stille dorpstraat. Het is het eenige dicht bewoond plekje.

Brief van een militair vanuit Thorn via Weert naar Parijs van 31 juli 1915. De verzender was in de veronderstelling dat hij portvrijdom had, zie rechtsboven. De brief is in Weert gefrankeerd en naar Parijs verzonden. Tevens is het woord Militair doorgehaald.

Tarief: 20 cent. Voor een brief van de 2^e gewichtsgroep buitenland volgens de tarieflijst van 1 januari 1910.

Censuur: de brief is door de Franse censuur geopend en gesloten met een sluitstrook type No 509 – Oct. 1914. Tevens plaatste de censuur het stempel **OUVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE**.

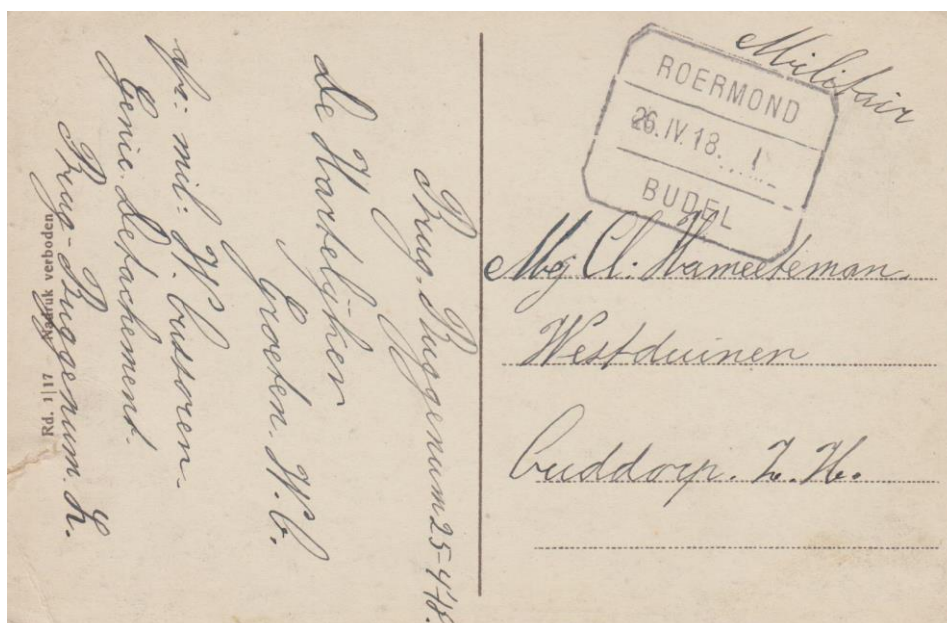
Kopie van de achterzijde van de brief.

Brief van een militair vanuit Thorn naar Haarlem van 13 mei 1915.

Tarief: Portvrijdom militair.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Thorn met Romeinse maandcijfers.

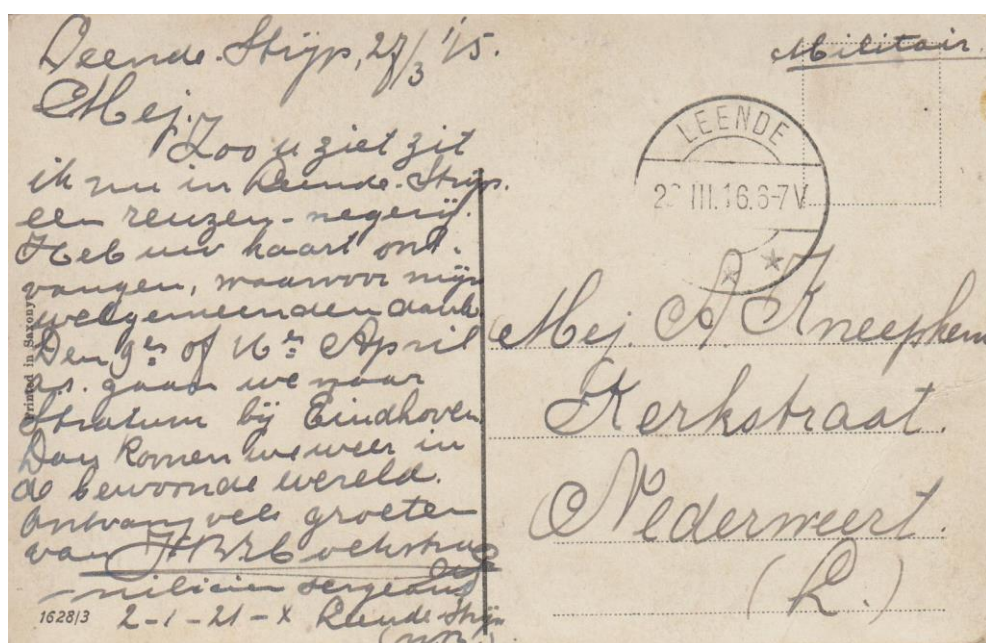

Prentbriefkaart van een militair vanuit Buggenum (brug) naar Ouddorp van 26 april 1918.

Stempel: Treinblokstempel Roermond – Budel 26. IV. 18. 1^e trein.

Prentbriefkaart van het marktplaats van Leende met kiosk en militairen in uniform tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Prentbriefkaart van een militair vanuit Leende – Strijp naar Nederweert van 27 maart 1915.

Tarief: Portvrijdom militair.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Leende met Romeinse maandcijfers.

Prentbriefkaart van een militair vanuit Heeze naar Maastricht van 15 januari 1918.

Tarief: Portvrijdom militair.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Heeze met Romeinse maandcijfers.

Prentbriefkaart van Mevr. Verhoeven uit Dorplein via expeditiekantoor veldpost A (Den Bosch) naar Res. 1^e Luitenant Sprengers Veldleger. Van 9 juli 1915.

Tarief: Portvrijdom tot eind 1915 naar/voor Officiëren.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Budel met Arabische maandcijfers.
Expeditiekantoor veldpost A Den Bosch.

Briefkaart van een militair vanuit Budel naar Den Haag van 13 juli 1915. De briefkaart is verzonden naar het Hoofdbestuur der vereniging "Onze Vloot" stationsweg 89 Den Haag. Het Hoofdbestuur was niet in Den Haag gevestigd. Dit is door de post in Den Haag gecorrigeerd in bestuur Juliana van Stolberglaan 202 Den Haag.

Tarief: Portvrijdom militair.

Prentbriefkaart van Sergeant van Beek vanuit Groot – Schoot (Budel) naar Dordrecht van 3 augustus 1918.

Stempel: Typenrader kortebalkstempel van Groot – Schoot met Romeinse maandcijfers.

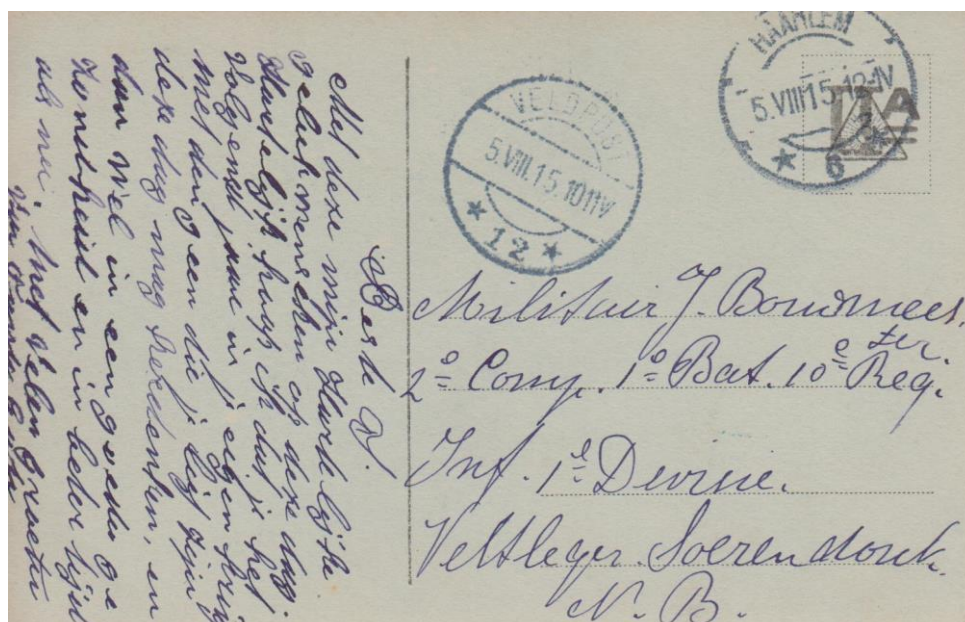
Ovaalstempel Grenswacht Budel. Met de handtekening van Sergeant van Beek.

Prentbriefkaart vanuit Haarlem naar militair J. Bouwmeester via veldpost 12 naar Budel van 14 juli 1915. Zijn zuster schrijft dat het jammer is dat hij niet met verlof komt, dan had hij kersen kunnen meebrengen. Ze zijn hier zo duur 17 cent per pond.

Stempel: Typenrader langebalkstempel veldpost nummer 12 met Arabische maandcijfers in gebruik in Eindhoven tot eind 1916.

Prentbriefkaart vanuit Haarlem naar militair J. Bouwmeester via veldpost 12 naar Soerendonk van 5 augustus 1916. We zien dat Jan. Bouwmeester van Budel naar Soerendonk is overgeplaatst.

Particuliere post tijdens de eerste Wereldoorlog van en naar Weert en de regio in Nederlands Limburg en Noord Brabant

Briefkaart van de Zusters Brigittinessen uit de maasstraat in Weert naar Overpelt in bezet België van 25 augustus 1914. Deze briefkaart is verzonden tijdens de eerste weken van de oorlog in België. Er staan géén censuurstempels op de briefkaart. De briefkaart is slechts 4 dagen onderweg geweest. (met de trein via de IJzeren Rijn meegegeven?)

Tarief: 5 cent. Men heeft een binnenlandse briefkaart gebruikt van 2½ cent. Men was misschien in de veronderstelling dat voor deze briefkaart het grenstarief van toepassing was. Voor briefkaarten geldt het grenstarief pas vanaf maart 1921. In de Eerste Wereld - oorlog wordt het grenstarief voor brieven naar België opgeheven. (dienstorder 324, 06-071916) Vanaf 1919 geldt het grenstarief.

Achterzijde van de briefkaart
Zuster M. Roza vraagt aan
haar broer hoe het gaat met
de familie.

Dierbare Broeder

U kunt wel denken dat ik mij in groote verlegenheid bevind om te weten of U soms iets van Caspar en Bruno en van de andere familie gehoord hebt, mogt dit zijn dan zal het mij genoeg doen er iets van te vernemen en hoe maakt het U allen en ook Lucie: Wij blijven met volharding voor hen en U allen bidden.

In afwachting van goede tijding blijf ik na hartelijke groeten van ons allen

Uw Zuster
Weert 26 Aug M. Roza.

Briefkaart van Weert via Aken naar Brussel van 11 augustus 1915.

Tarief: 5 cent. Volgens de tarieflijst van 1 januari 1900 briefkaart België.

Stempel: Duits dubbelringstempel **Frei – gegeben Auslandstelle Aachen met ster.**

Briefkaart van Weert via Emmerich naar Mechelen in België van 16 augustus 1917.

Stempel: Duits dubbelringstempel **Frei gegeben XI Auslandstelle Emmerich 18.**

Briefkaart met betaald antwoord van Weert naar Maastricht van 13 november 1916. De briefkaart is aan het station in Weert in de brievenbus gedaan. Dit was een grote rode gietijzeren brievenbus die rechts van het stationsgebouw stond.

Stempel: Typenrader langebalkstempel Weert station 1 met Romeinse maandcijfers.

Brief aangetekend van Weert via Emmerich naar Brussel van ?? 19??.

Tarief: 20 cent. Aangetekende brief 1^e gewichtsgroep volgens de tarieflijst van 1 januari 1910 naar België (speciaal tarief). De brief is echter gefrankeerd als zijnde een buitenlandse brief. Brief 12½ cent aantekenrecht 10 cent totaal 22½ cent. Men heeft dus 2½ cent teveel betaald.

Briefkaart van Weert naar Megen van 18 maart 1918.

Stempel: Treinblokstempel Roermond – Budel 18.III. 18. 3^e trein.

Brief van Weert naar Gainneville in Frankrijk van ?? maart 1916.

Tarief: 12½ cent. Brief 1^e gewichtsgroep volgens de tarieflijst van 1 januari 1910 buitenland. De brief is geopend en weer gesloten door de Franse censuur.

*Achterzijde van de brief met het lichtbruin Frans sluitstrook met opdruk **CONTROLE POSTAL MILITAIRE**. En het ovaal censuurstempel **OUVERT 24 PAR L'AUTORITE MILITAIRE**. Het stempel is volgens de regels aangebracht, half op de brief en half op de sluitstrook.*

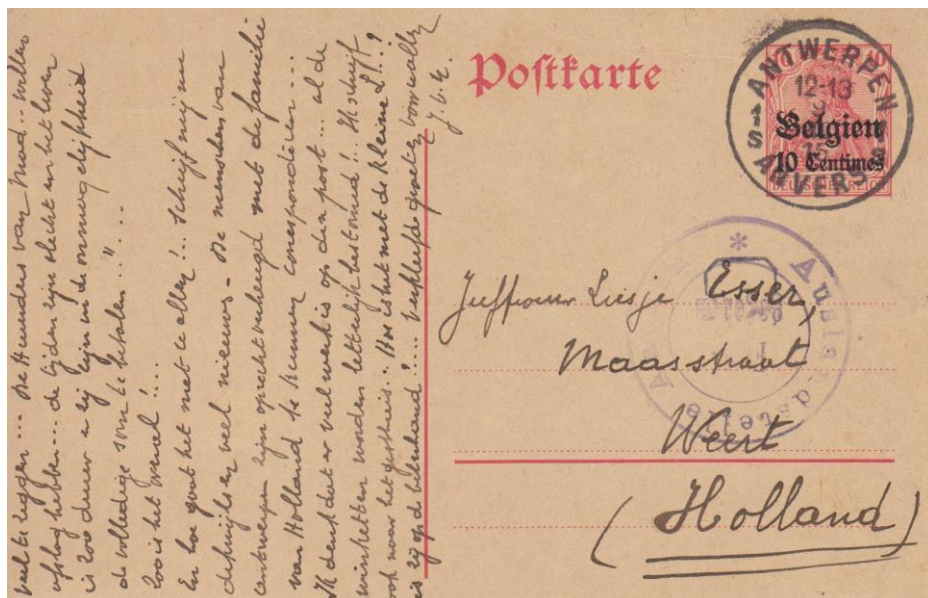
Brief aangetekend met een bericht van overlijden van Weert naar Rouen in Frankrijk van 1 augustus 1918. De brief is door de Franse censuur geopend en gesloten met een sluitstrook.

Tarief: 22½ cent. Brief 1^e gewichtsgroep volgens de tarief lijst van 1 januari 1910 buitenland. Brief 12½ cent aantekenrecht 10 cent totaal 22½ cent.

Kopie achterzijde

De brief was in Rouen niet te bezorgen. Zie de geschreven opmerking Inconnu a Rouen aan de bovenzijde van de brief. De brief is in Weert op 7 augustus terug ontvangen.

Briefkaart (Postkarte) van Antwerpen via Aken naar Weert van 9 oktober 1915.

Brief aangetekend van Vernon in Frankrijk naar Weert van 24 oktober 1916. Vernon is een Franse stad in de regio Haute – Normandië en ligt aan de oever van de rivier de Seine. Op het aantekenstrookje is de plaatsnaam **PORT VILLEZ VERNON** met inkt ingevuld. De brief is met Belgische postzegels voorzien en via de Belgische legerpost (stempel nr. 8) naar Nederland verzonden. De brief is door de Belgische censuur militair geopend en gesloten met een sluitstrook met het nummer 48. Op de voorzijde censuur paraafstempel.

Briefkaart aangetekend van Ell (Limb.) via Emmerich en Maaseik naar Molenbeersel van 26 februari 1917. In de Eerste Wereldoorlog was men er niet zeker van dat de post wel aankwam. Daarom is men poststukken gaan aantekenen. Gestempeld aantekenstrookje ELL (Limb.).

Tarief: 15 cent. Volgens de tarieflijst van 1 januari 1910 briefkaart buitenland. Briefkaart 5 cent aantekenrecht 10 cent totaal 15 cent.

Stempel: Typenrader langebalkstempel van Ell met Romeinse maandcijfers.

Briefkaart van Neeritter naar Eastbourne in Engeland van 10 februari 1917. De briefkaart is afkomstig van vluchtelingen die in Neeritter verbleven en is gericht aan vluchtelingen die in Engeland verbleven.

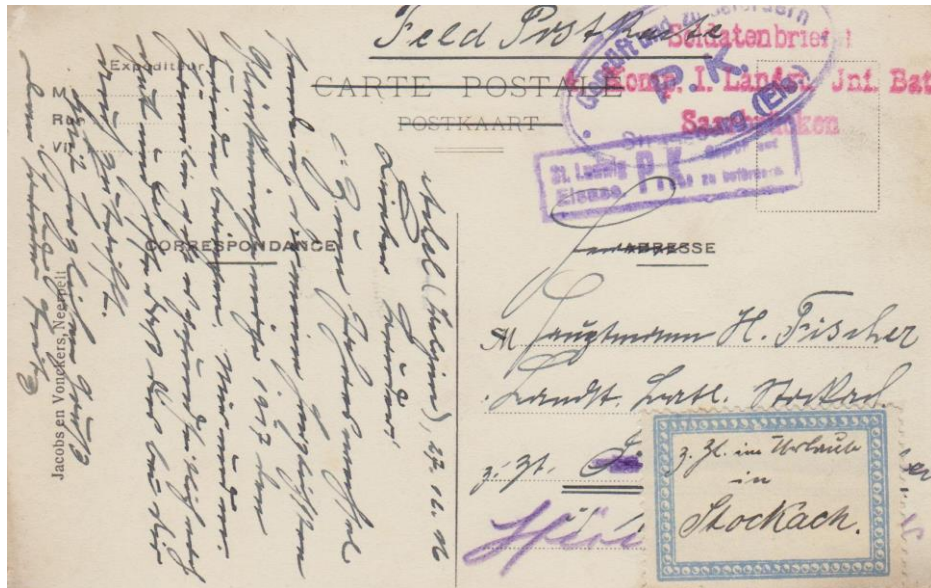
Briefkaart (Postkarte) met land en waardeopdruk van België. De briefkaart is van Ixelles (Elsene – Brussel) via Aken naar Grathem in Nederlands Limburg verzonden op 19 november 1915.

Tarief: 10 centimes. Briefkaart buitenland.

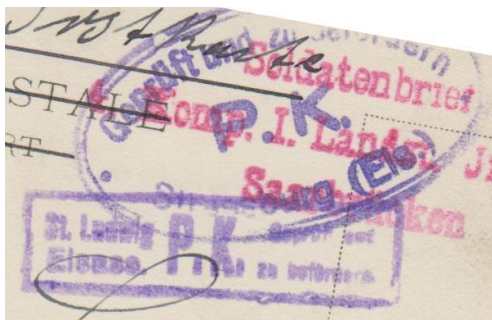
Briefkaart (Postkarte) met land en waardeopdruk van België. De briefkaart is van Etterbeek via Aken naar Grathem bij Baexem en Heythuysen in Nederlands Limburg verzonden op 9 juli 1915.

Duitse militaire post in Belgisch Limburg in de regio Weert

Feldpost prentbriefkaart van Achel in Belgisch Limburg naar Mevr. H. Fischer in St. Ludwich van 27 december 1916. De kaart was niet te bezorgen omdat Mevr. Fischer op vakantie was in Stockach aan de Bodensee. De post heeft de sticker aangebracht met de tekst Ist in Urlaub in Stockach. En de kaart is doorgestuurd naar Stockach.

Afbeelding van de censurstempels

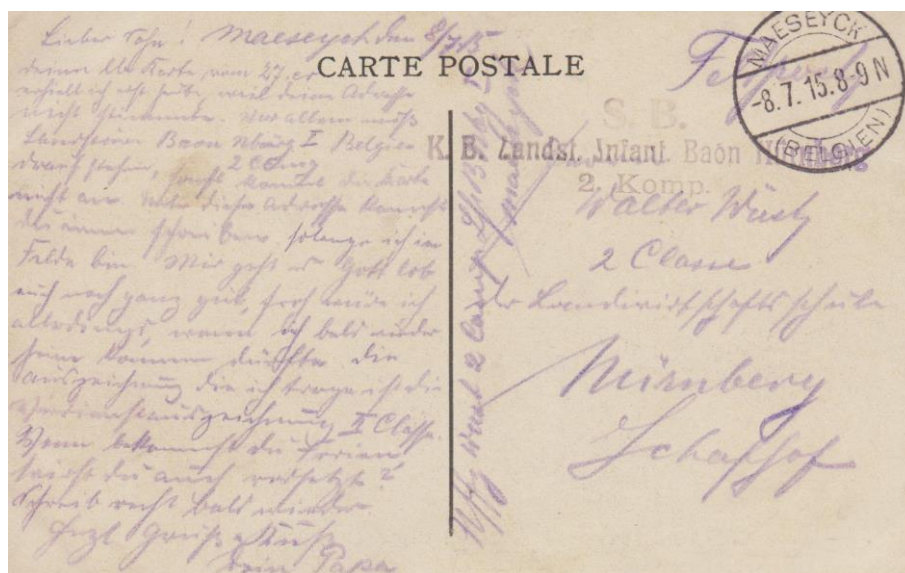

Sticker met de opmerking op vakantie

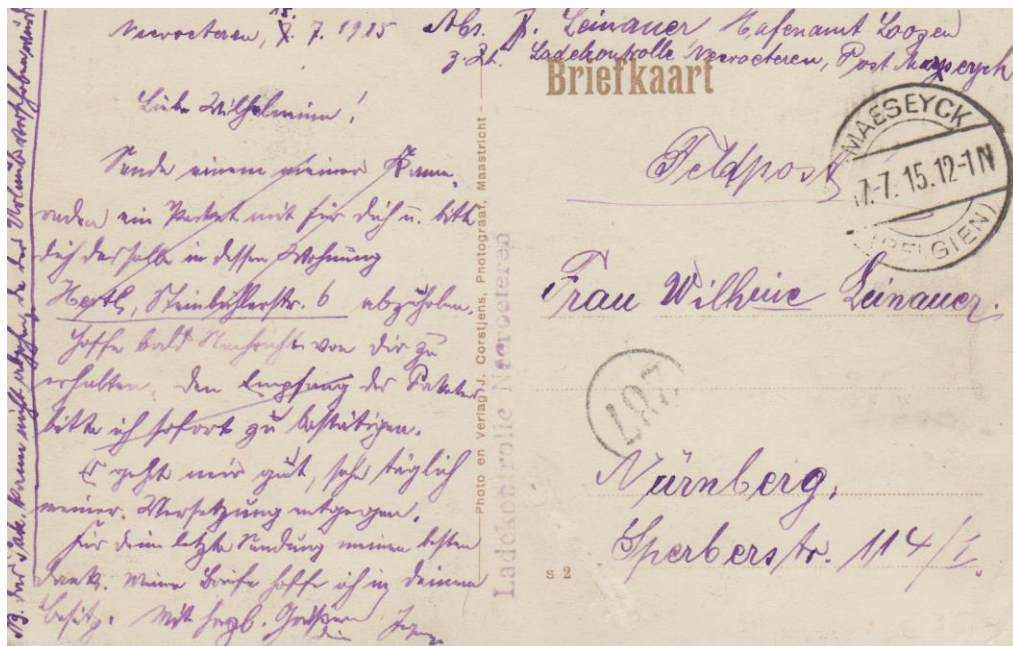
Feldpost prentbriefkaart van een Duitse militair uit Neerpelt in Belgisch Limburg naar Württemberg in Duitsland van 7 maart 1916. De militair was van het **Dragoner Regiment König (2. Würt.) No. 26 3. Eskadron.**

Stempel: Belgische enkelcirkelstempel van Neerpelt. In de stempel staan alleen de laatste twee jaarcijfers (16).

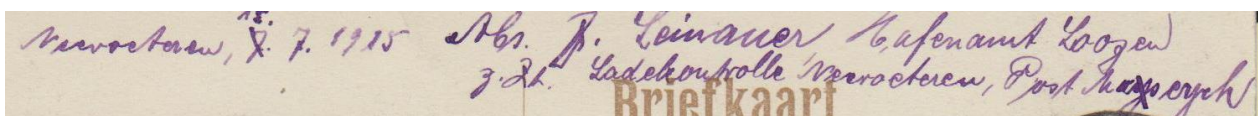

Feldpost prentbriefkaart van een Duitse militair uit Maaseik naar Nürnberg in Duitsland van 8 juli 1915.

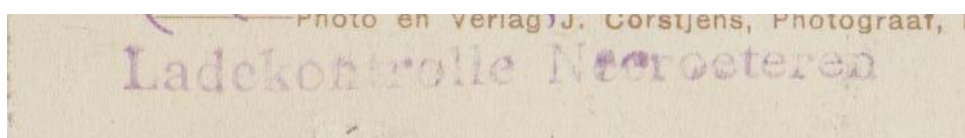
De militair was van het **S.B. K.B. Zandst. Infant. Beon Nürnberg 2. Komp.**

Feldpost prentbriefkaart van de Duitse militair J. Leinauer uit Maaseik naar Nürnberg in Duitsland van 17 juli 1915. Het adres van de verzender is nogal bijzonder.
 Abz. J. Leinauer Hafenamt Loosen z. zt. Ladepost Maaseik.
 Duits militair stempel: **Ladepost Maaseik**.

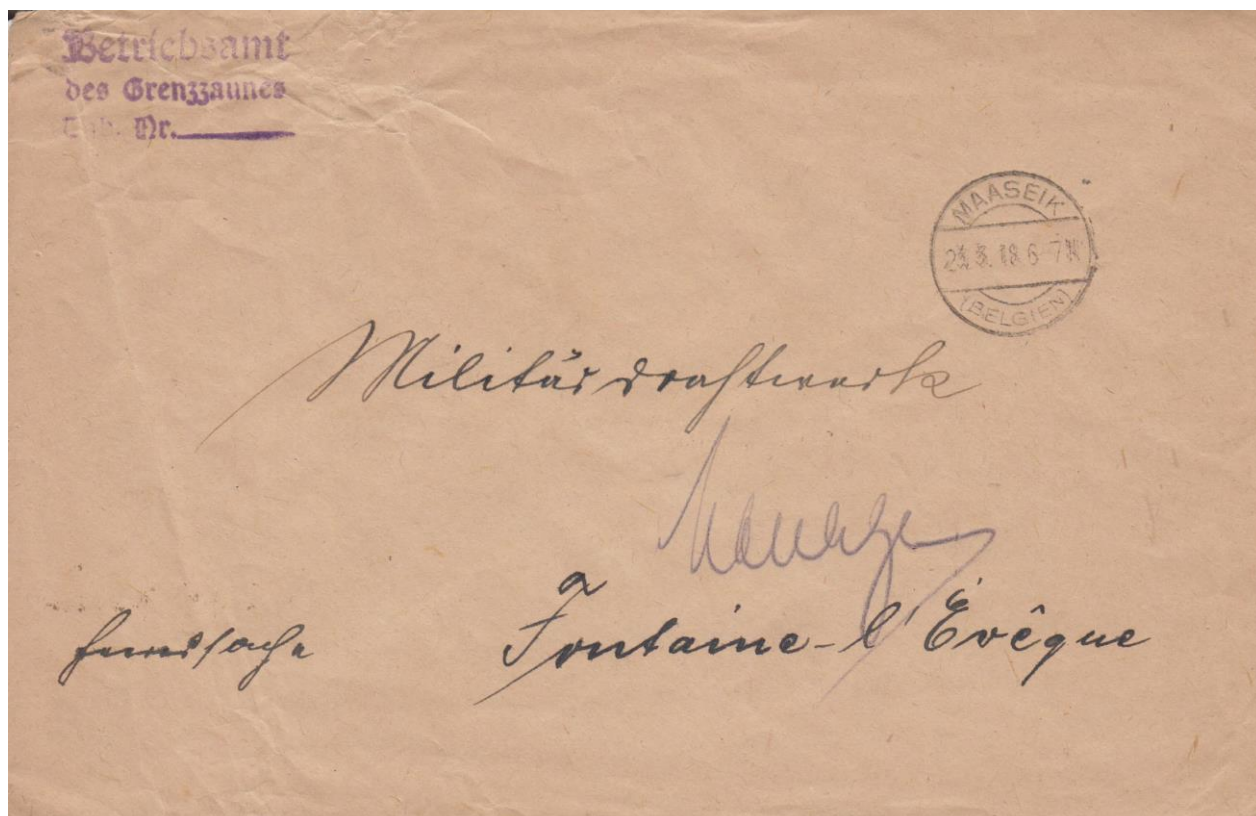

Adres van de verzender (Absender) Z. ZT. Afkorting voor zurzeit.

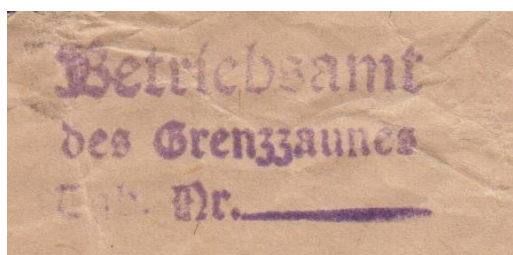

Duits militairstempel **Ladepost Maaseik**

Als de Duitse bezetter van België ziet dat er veel vluchtelingen de grens met Nederland oversteken en er informatie en ook goederen de grens over gaan, besluiten zij om langs de Belgische grens een elektrische afschrikdraad te plaatsen, de zogenaamde **DODENBRAAD**. Met de aanleg is men in 1915 begonnen. De dodendraad had een lengte van 300 kilometer en liep van de Duitse grens (Aken) in Nederlands Limburg via Noord Brabant en Zeeland naar Cadzand. De dodendraad in de omgeving van Weert is in 1916 aangelegd. De stroom die nodig was voor het gedeelte Weert en omgeving kwam van het *KRAFTWERK 1 Caulille*. Verantwoordelijk voor het beheer van dit gedeelte van de dodendraad was de Duitse Commandant van Maaseik.

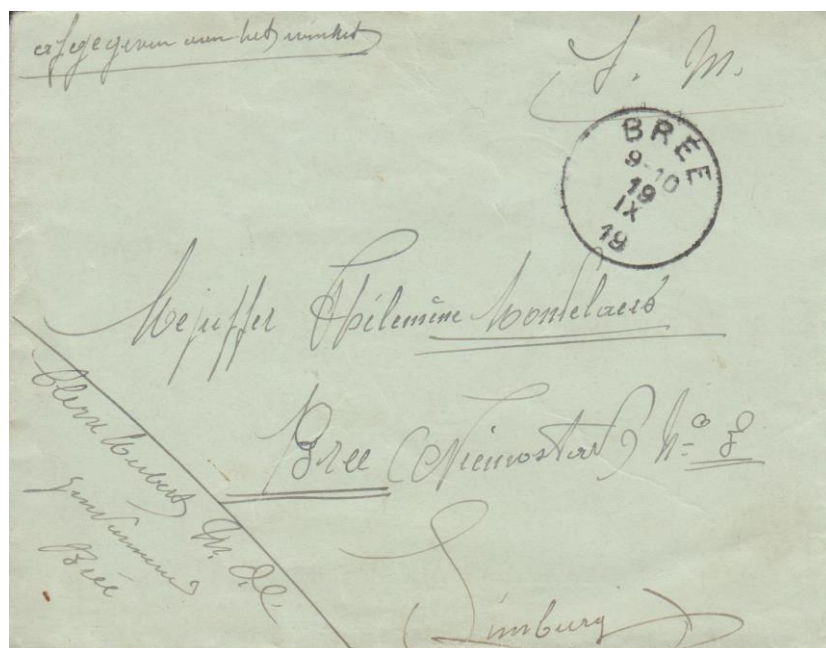

Duitse dienstbrief van het **Betriebsamt des Grenzzaunes** oftewel het Duits bureau voor het beheer van de Dodendraad van Maaseik naar Fontaine L 'Evêque in de Belgische provincie Henegouwen van 23 maart 1918.

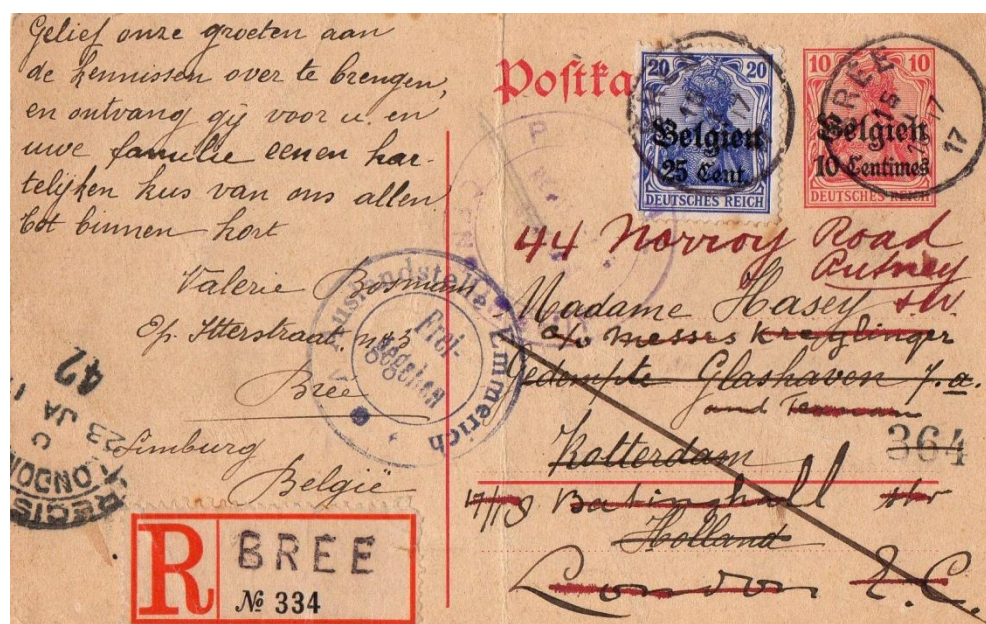
Duits stempel van het
Betriebsamt des Grenzzaunes.

Particuliere post in Belgisch Limburg in de regio Weert

Lokale brief van een geïnterneerde naar Mejuffer Monselaers uit Bree in Belgisch Limburg van 19 september 1919. De brief is afgegeven aan het winket (loket) van het postkantoor van Bree.

Tarief: Portvrijdom geïnterneerde in België.

Briefkaart aangetekend van Bree via Rotterdam en Londen naar Putney in Engeland van 15 januari 1917. De briefkaart is doorgezonden omdat de geadresseerde niet meer in Rotterdam en Londen verbleef.

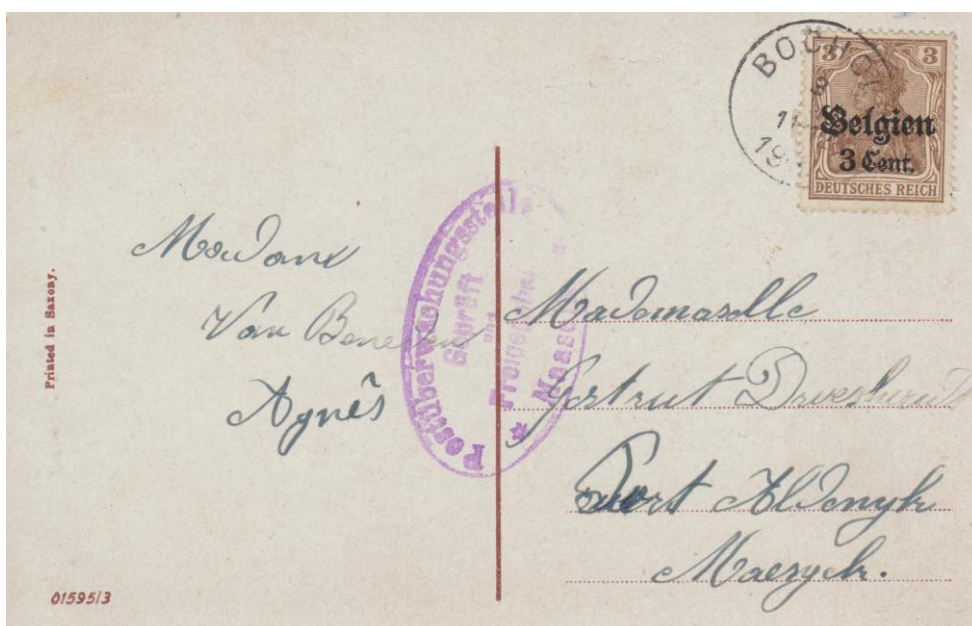
Vanaf Weert via Tungalroy en Stramproy reed vanaf 18 januari 1910 een stoomtramlijn die Weert via Stramproy verbond met de grens van België en vandaar verder ging via Molenbeersel, Kinrooi naar Maaseik. Deze lijn werd op 23 juli 1934 opgeheven. Toch is deze lijn tijdens de Eerste Wereldoorlog van belang geweest. De lijn liep tijdens de oorlog tot aan de grens, daar moesten de passagiers overstappen en werden de goederen bestemd voor België overgeladen op de Belgische tram. De stoomtram, machinist en conducteur moesten in Nederland blijven. Met deze tram zijn in oktober 1918 duizenden vluchtelingen uit Frankrijk vervoerd van de grens in Molenbeersel naar Weert.

Stoomtram van Weert naar Maaseik

Briefkaart van de **Buurtspoorweg Maaseyck – Weert en uitbreiding te Maaseik** naar Brussel van 19 juli 1917.

Prentbriefkaart van Bocholt in Belgisch Limburg naar Maaseik.

Tarief: 3 centimes.

Stempel: Ovaal Duits censuurstempel van Maaseik.

Briefkaart van Bocholt in Belgisch Limburg naar Leuven van 17 augustus 1918.

Tarief: 8 centimes.

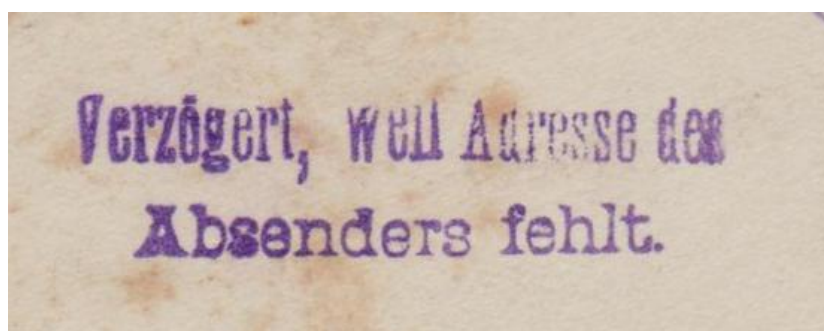
Stempel: Ovaal Duits censuurstempel van Maaseik.

Prentbriefkaart lokaal Maaseik van 11 maart 1917. Op de kaart staat links boven staat het stempel **Verzögert, weil Adresse des Absenders fehlt.** Het was namelijk verplicht om op je correspondentie altijd je naam en adres te vermelden. Zo konden de Duitsers zien van welk poststuk was, en waar het vandaan kwam. Van de postzegel is rechts - onder een stukje weggehaald. Heeft de censuur gezocht naar een tekst onder de postzegel?. We zullen het helaas nooit weten.

Tarief: 3 centimes.

Stempel: Ovaal Duits censurstempel van Maaseik.

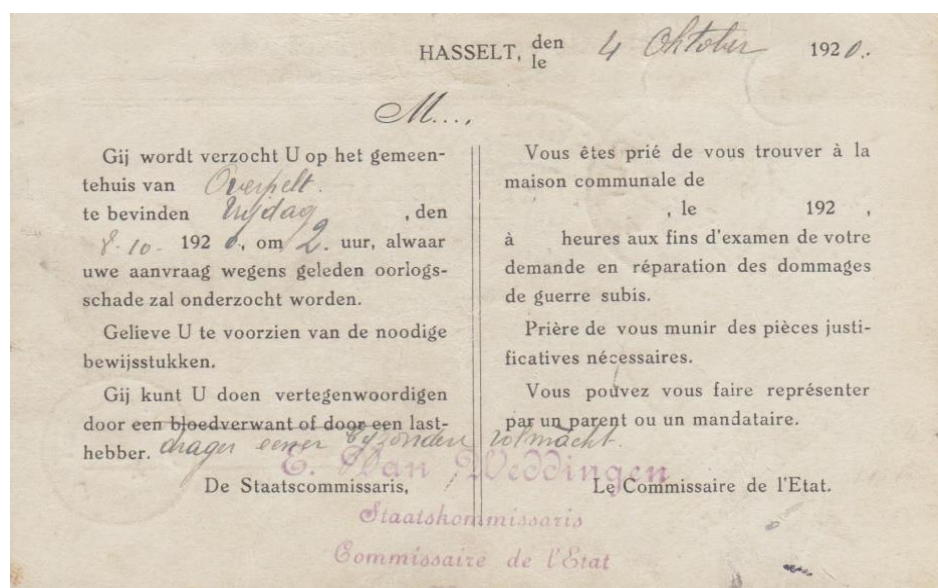

Kopie stempel Verzögert

Op 11 november 1918 was de oorlog voorbij. Maar niet voor iedereen waren op die datum de zorgen voorbij. Er waren slachtoffers die medische bijstand en verzorging nodig hadden en hele steden en dorpen waren met de grond gelijk gemaakt. De slachtoffers gingen massaal bij de Belgische overheid de geledede oorlogsschade verhalen.

Dienstkaart aangetekend van de Rechtbank voor Oorlogsschade uit Hasselt naar Overpelt van 4 oktober 1920. De kaart was niet te bezorgen omdat de bewoner was verhuisd naar Waterschei bij Genk. De kaart is op 6 oktober aan de geadresseerde F. Geskens in de Nieuwstraat van Winterslag overhandigd.

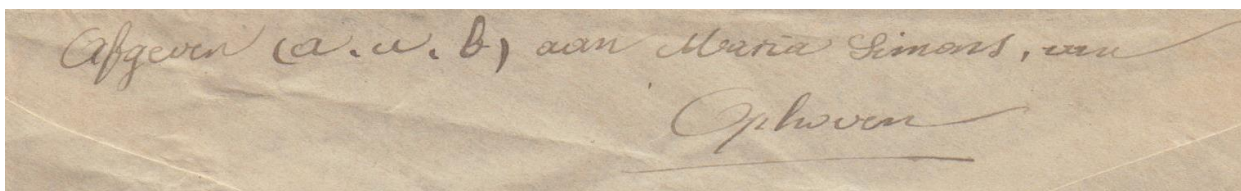

Kopie achterzijde dienstkaart

Smokkelpost

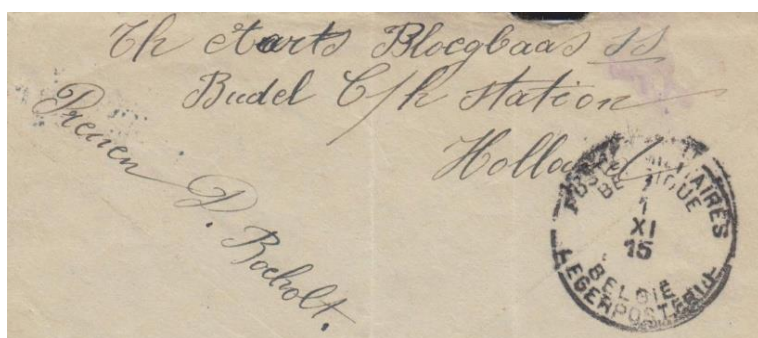
Ongefrankeerde brief van Loon – Plage Nord in onbezet Noord Frankrijk naar Neeritter in Nederlands Limburg van 8 september 1915. De brief is op 28 september 1915 in Nederland op het postkantoor van Thorn beport met 2 x het ontbrekende port, $2 \times 12\frac{1}{2} = 25$ cent. Op de brief staat op de voorzijde links onder, en op de achterzijde boven het volgende geschreven. **AFGEVEN (A.U.B.) AAN MARIA SIMONS, VAN OPHOVEN**. Ophoven in Belgisch Limburg grenst aan het dorp Neeritter in Nederlands Limburg.

Kopie achterzijde brief.

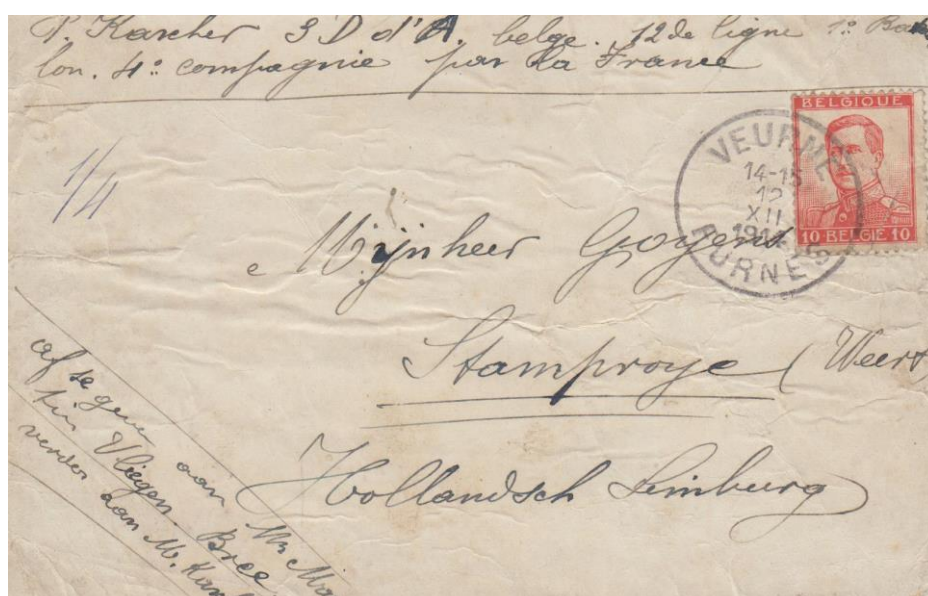
Twee brieven van D. Prenen uit Bocholt in Belgisch Limburg via de ploegbaas Th. Aarts van de Staats Spoorwegen in Budel, aan de IJzeren Rijn, naar een Belgische militair van 25 oktober 1915 en 20 november 1915.

Kopie achterzijde brief van 25 oktober 1915 met het Belgische legerstempel van 1 november 1915. En de naam van de afzender Prenen. D. Bocholt.

Ongefrankeerde brief van P. Kascher uit Veurne in onbezet België naar Goyens in Stramproy in Nederlands Limburg van 17 februari 1915. Op de brief linksonder staat geschreven, **AF TE GEVEN AAN Mr Mv VLIEGEN BREE**. De brief is in Stramproy beport met 2 x het ontbrekende port. $2 \times 10 = 20$ cent.

Briefkaart van P. Kascher uit Veurne naar Goyens in Stramproy van 12 december 1914.
Met het verzoek **AF TE GEVEN AAN Mr MARTIEN VLIEGEN BREE VERDER AAN M.
KASCHER.**